

24. februar 2023

Børne- og Undervisningsministeriet

Departementet

Att.: aarjk@uvm.dk

"Høring – afstandszoner"

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse m.v. (Afstandszoner i skoleåret 2023/24).

Tak for det fremsendte høringsmateriale og udkast til lovforslag.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening har nogle indledende bemærkninger og nogle bemærkninger til enkelte elementer i lovforslaget.

Indledende bemærkninger

Lov nr. 880 af 21. juni 2022 vedr. kapacitetsfastlæggelse og elevfordeling havde som formål, dels at modvirke en skæv elevfordeling i landets tre største byer, dels at sikre et fortsat og tilstrækkeligt elevgrundlag for de truede gymnasier i de tyndere befolkede dele af landet.

Med det fremsendte forslag om midlertidig ændring af lov 880 vil det første formål ikke længere kunne opnås. Det er stærkt beklageligt, da den skæve elevfordeling ikke fjernes eller modvirkes ved at fjerne bestemmelsen om fordeling på baggrund af forældreindkomst.

Med hensyn til det andet hovedformål ændrer den nye lov ikke noget, da bestemmelserne om prioritet og transporttid samt om central og stram kapacitetsstyring og minimumskapacitet fastholdes.

Bemærkninger til enkelte elementer i lovforslaget og konsekvenser af lovforslaget.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening (GBF) har støttet intentionerne i lov 880 om etablering af fordelingszoner for at afhjælpe den skæve elevfordeling, men det har været vanskeligt at forklare og skabe forståelse for, at fordeling efter forældreindkomst er den rette metode til at opnå den ønskede balance og GBF havde gerne set et andet kriterium til at opnå dette mål.

Med den foreslåede ændring bliver der nu mulighed for at erstatte bestemmelsen om fordeling efter forældreindkomst med et andet kriterium eller andre bestemmelser, som kan have samme effekt: Modvirke den skæve elevfordeling på en række gymnasiale uddannelser i de større byer. Men det betyder samtidig, at den skæve elevfordeling vil fortsætte også for optaget 2023.

Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det positivt, at der med lovforslaget fastholdes stram kapacitetsstyring, minimumskapacitet og ligestilling af alle de gymnasiale uddannelser, så de alle omfattes af lovens bestemmelser om elevfordeling og kapacitetsstyring.

Det fremsatte lovforslag har en række u hensigtsmæssige afledte konsekvenser, jf. bemærkninger til lovforslaget, uden at den fulde konsekvens fremgår af lovforslaget, men må forventes at fremgå af den kommende bekendtgørelse til implementering af loven.

Det anføres i bemærkninger til lovforslaget, at "Lovforslaget vil indebære, at perioden, i hvilken ansøgere kan søge om optagelse til en ungdomsuddannelse i foråret 2023 bliver kortere end hidtidige år, og at ansøgningsfristen bliver udskudt."

Vi har i vores høringsvar til udkast af 15. juni 2022 til bekendtgørelse om kapacitetsfastlæggelse, zoner og profilgymnasier gjort opmærksom på, at den fastlagte procedure for kapacitetsfastlæggelse og efterfølgende fordeling af elever betyder, at de enkelte institutioner senere end tidligere får besked om antal optagne elever, hvilket giver en række problemer med planlægning af kommende skoleår med usikkerhed for økonomi og medarbejdere.

Med denne lov vil ansøgningsfristen som anført blive yderligere udskudt, hvilket forstærker problemer for institutionernes planlægning af kommende skoleår. Gymnasiernes Bestyrelsesforening finder det dybt beklageligt.

Ifølge det fremlagte forslag, skal loven kun gælde for ét år og ophøre pr. 1. januar 2024, idet der straks igangsættes et arbejde med at udforme en mere permanent model for elevfordeling med intention om at modvirke den skæve elevfordeling i de større byer og fastholde det brede udbud af uddannelser over hele landet. Gymnasiernes Bestyrelsesforening ser frem til dette arbejde og vil gerne bidrage til denne proces. Det er vores opfattelse, at det i en sådan ny lovgivning fortsat vil være hensigtsmæssigt at fastlægge to modeller: én model, der skal modvirke den skæve elevfordeling i de større byer, og én model, der skal understøtte det brede udbud af uddannelser over hele landet.

Med venlig hilsen

Nils-Georg Lundberg
Formand for Gymnasiernes Bestyrelsesforening